

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

De voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA DEN HAAG

**Financieel-Economische
Zaken**

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Onze referentie
64644576

Uw brief van
16 juni 2026

Uw referentie

Bijlagen

Datum 19 juni 2026

Betreft Beantwoording op tweede verslag van de vaste commissie van
Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van de Eerste Kamer OCW-begroting
2026

Geachte voorzitter,

Hierbij bieden wij u onze antwoorden aan op het tweede verslag van de vaste
Eerste Kamercommissie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap voor de OCW-
begroting van het jaar 2026.

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Rianne Letschert

de staatssecretaris van Onderwijs en Emancipatie,

Judith Zs.C.M. Tielen

TWEEDE VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP¹

Vastgesteld 16 juni 2026

Inleiding

De leden van de commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap hebben kennisgenomen van de nota naar aanleiding van het verslag inzake de vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2026.²

De leden van de fractie van **Volt** en het lid van de **Fractie-Visseren-Hamakers** hebben naar aanleiding van de ontvangen beantwoording nog enkele nadere vragen aan de regering.

Vragen van de leden van de fractie van Volt

De leden van de fractie van Volt hebben met onvrede kennisgenomen van de beantwoording door de regering. Naar het oordeel van deze leden wordt in de antwoorden op wezenlijke punten niet ingegaan op de kern van de gestelde vragen. In plaats daarvan wordt meermaals verwezen naar voorgenomen investeringen vanaf 2027, terwijl de voorliggende begroting ziet op het jaar 2026. Daarmee blijft juist buiten beeld welke concrete gevolgen deze begroting in 2026 heeft voor onderwijsinstellingen, hun medewerkers en studenten.

De leden wijzen erop dat de regering in haar beantwoording erkent dat de opgaven voor het hoger onderwijs structureel van aard zijn, waaronder flexibilisering, technologische verandering, professionalisering, demografische krimp en digitale onafhankelijkheid. Tegelijk stelt de regering daar tegenover vooral toekomstige intensiveringen, tijdelijke programma's en nadere uitwerking op een later moment. Naar het oordeel van de leden van de Volt-fractie is daarmee nog steeds onvoldoende duidelijk gemaakt hoe instellingen in het begrotingsjaar 2026 geacht worden deze opgaven uit te voeren onder een begroting die hen juist dwingt tot korte-termijnbeheersing.

Deze leden constateren dat veel van hun vragen onbeantwoord blijven over welke concrete maatregelen de regering in 2026 treft om organisatorische onzekerheid, personeelsonrust, uitstel van investeringen en reputatieschade bij instellingen te voorkomen of te beperken. Juist dat punt acht de Volt-fractie van groot belang, omdat onderwijsinstellingen in 2026 niet kunnen opereren op basis van toekomstige beloften, maar op basis van de middelen die in dat jaar daadwerkelijk beschikbaar zijn.

Tegen deze achtergrond hebben de leden van de Volt-fractie de volgende nadere vragen.

---

¹ Samenstelling: p.m.

² *Kamerstukken I* 2025/26, 36.800 VIII, F.

1. De regering antwoordt meermaals met een verwijzing naar intensiveringen vanaf 2027. Kan de regering alsnog concreet en uitsluitend voor het begrotingsjaar 2026 aangeven welke bezuinigingen in dat jaar doorwerken op instellingen in het hoger onderwijs, welke implementatie- of innovatieopgaven daardoor onder druk komen te staan, en met welke maatregelen de regering juist in 2026 die schade denkt te beperken?

Antwoord 1: De volgende bezuinigingen en intensiveringen op het hoger onderwijs en wetenschap zijn opgenomen in de begroting van 2026, opgesplitst per sector:

<i>Bedragen x € 1 mln.</i>	Wo	Hbo
<i>Onderwijsdeel</i>		
ODA-taakstelling	-8	-1
Subsidietaakstelling BSA en macrodoelmatigheid	-5	-9
Bezuiniging internationale studenten, resterende opgave	-4	-2
Dekking amendement Eerdmans	-5	-3
Dekking niet afschaffen Reisproduct Buitenland Studerenden	-1	-1
Totaal onderwijsdeel	-23	-16
<i>Onderzoeksdeel (wetenschap)</i>		
Bezuiniging starters- en stimuleringsbeurzen	-257	
Intensivering Amendement Bontenbal	40	
Intensivering Amendement Eerdmans	25	
Totaal onderzoeksdeel (wetenschap)	-192	
Totaal	-215	-16

Het is niet te zeggen welke opgaven bij instellingen mogelijk onder druk komen te staan. Instellingen hebben bestedingsvrijheid, wat betekent dat zij zelf keuzes maken over de inzet van middelen voor de opgaven die zij hebben. Dit verschilt per instelling. Het kabinet neemt in 2026 geen aanvullende maatregelen. In het coalitieakkoord is wel een investering van € 1,5 miljard opgenomen voor het onderwijs en de wetenschap.

Sommige bezuinigingen hebben een beperkt financieel effect op de instellingen. De bezuiniging op macrodoelmatigheid en BSA betreft het schrappen van middelen die door een eerder kabinet waren gereserveerd voor deze doeleinden maar waarvoor geen plannen zijn ingediend door de sectoren. Daarnaast is het niet afschaffen van de Reisvergoeding buitenland studerenden gedekt vanuit de voormalig 10% studievoorschotmiddelen. Deze middelen waren gereserveerd voor

nog nader in te dienen voorstellen voor initiatieven voor studenten. Ook die voorstellen waren nog niet ingediend.

Onze referentie
64644576

De bezuiniging op internationale studenten is grotendeels ingevuld met een afname van het aantal niet-Nederlandse EER-studenten. In de tabel is de resterende opgave opgenomen die omgebogen is op de lumpsum van het hbo en het wo.

De ODA-taakstelling betreft een bezuiniging op de middelen voor internationale samenwerking. Door deze bezuiniging zijn er minder middelen beschikbaar voor 7 in Nederland gevestigde internationale instituten verbonden aan een wo-instelling gericht op internationaal onderwijs en onderzoek op een aantal thema's en kunnen er minder NL Scholarship beurzen verstrekt worden. Door de bezuiniging op de starters- en stimuleringsbeurzen is er minder geld beschikbaar voor ongebonden onderzoek, talent en het verlagen van werkdruk.

2. Op de vraag welke concrete maatregelen de regering treft om de schade van het zogenoemde jobbeleid te beperken, verwijst de regering slechts naar de antwoorden op de eerste twee vragen. Daarmee is die vraag niet inhoudelijk beantwoord. Kan de regering daarom alsnog aangeven welke concrete maatregelen zij in 2026 neemt om personeelsonrust, uitstel van investeringen, reorganisaties en reputatieschade bij onderwijsinstellingen, gemeenten en wetenschappelijke instellingen als gevolg van dit jobbeleid te voorkomen of te beperken?

Antwoord 2: Door nu transparant te communiceren zorgt het kabinet ervoor dat de OCW-sector duidelijkheid heeft. In de Beleidsbrief 2026-2030 van het ministerie van OCW ([Kamerstuk 36800-VIII-148](#)) is aangegeven welke bezuinigingen volgens de huidige inzichten vanaf 2027 worden teruggedraaid. De precieze uitwerking van de investeringen en van het terugdraaien van de bezuinigingen vindt nu plaats, mede in overleg met uw Kamer en OCW-sectoren. Het tijdspad hiervoor is geschetst in de genoemde beleidsbrief, waaronder de momenten dat het kabinet de Tweede Kamer informeert. Op deze manier zorgt het kabinet voor rust en stabiliteit voor scholen en gemeenten, omdat zij helderheid hebben over de maatregelen die het kabinet voornemens is om vanaf 2027 te nemen, bijvoorbeeld voor het Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid en School en omgeving. Zo kunnen zij lange termijnplannen blijven maken, ook over personeel en investeringen.

3. De regering stelt dat tijdige vaststelling van de begroting van belang is voor duidelijkheid en effectieve uitvoering, maar gaat niet in op de inhoudelijke schade die juist uit die begroting zelf voortvloeit. Kan de regering concreet maken welke gevolgen zij in 2026 verwacht voor curriculumvernieuwing, docentprofessionalisering, digitalisering, toetskwaliteit en het behoud van personeel, en of zij bereid is die gevolgen tussentijds te monitoren en de Kamer daarover nog in 2026 te informeren?

Antwoord 3:

Het plannen van de investeringen en het terugdraaien van bezuinigingen van het vorige kabinet zijn onderdeel geweest van de bredere en integrale afweging aan de formatietafel over de gehele Rijksbegroting. Hoe de investeringen van dit kabinet en de bezuinigingen van het vorige kabinet zich tot elkaar verhouden is eerder in beeld gebracht in [Kamervragen](#) over de financiële envelop van OCW. Daaruit blijkt dat dit kabinet binnen de periode 2027-2030 en structureel meer investeert dan het vorige kabinet heeft bezuinigd. Niet alle bezuinigingen vanaf 2026 konden worden teruggedraaid, maar wel voor een groot deel vanaf 2027, aangevuld met nieuwe investeringen. Het is niet mogelijk om voor iedere specifieke investering of bezuiniging de precieze consequenties te monitoren. Dat komt omdat onderwijsinstellingen in alle sectoren in grote mate bestedingsvrijheid hebben.

Het kabinet verwacht op dit moment geen specifieke gevolgen in 2026 voor de onderwerpen die in de vraag worden genoemd. Het ministerie van OCW zorgt er via zijn beleidsindicatoren voor dat beleid wordt gemonitord. Het houdt bij wat de behaalde resultaten zijn op verschillende beleidsprioriteiten. Deze gegevens worden op ocwincijfers.nl gepubliceerd. Daarnaast wordt beleid gemonitord en geëvalueerd op grond van rijksbrede wet- en regelgeving zoals de evaluatieverplichting in de Algemene wet bestuursrecht en de Regeling periodieke evaluaties. Ook is er rijksbreed beleid voor monitoring en evaluatie, vastgelegd in het Beleidskompas. Daarmee ligt het niet in de rede om separaat de consequenties van iedere investering of bezuiniging in kaart te brengen.

4. De regering verwijst op meerdere punten naar Npuls als antwoord op vragen over AI, flexibilisering, professionalisering en digitale autonomie. Kan de regering toelichten welk deel van de genoemde ondersteuning daadwerkelijk in 2026 beschikbaar komt voor instellingen als compensatie of verlichting van de druk vanuit deze begroting, en welk deel bestaat uit tijdelijke of al eerder toegekende programmagelden die niet kunnen worden beschouwd als oplossing voor de budgettaire problemen die instellingen in 2026 ondervinden?

Antwoord 4: In 2026 is er € 81 miljoen beschikbaar voor Npuls, waarmee onderwijsinstellingen in het vervolgonderwijs gezamenlijk werken aan thema's zoals AI, flexibilisering, professionalisering en digitale autonomie. Deze middelen zijn niet bedoeld als compensatie of verlichting van de druk vanuit de begroting. Ze zorgen er wel voor dat instellingen gezamenlijk het onderwijs kunnen verbeteren en veel effectiever en efficiënter met deze thema's aan de slag kunnen. Zo ontwikkelt Npuls bijvoorbeeld een AI-voorziening voor onderwijsinstellingen waarmee studenten en docenten op basis van publieke waarden AI kunnen gebruiken. Doordat alle instellingen gebruik kunnen maken van deze voorziening, hoeven instellingen niet zelf dergelijke voorzieningen te ontwikkelen.

5. De regering erkent dat de opgaven voor het hoger onderwijs structureel zijn, maar verwijst vervolgens opnieuw naar toekomstige investeringen en bestaande sectorverantwoordelijkheden. Kan de regering per opgave (AI in didactiek en toetsing, docentprofessionalisering, demografische krimp en digitale autonomie) aangeven welke middelen, instrumenten of bestuurlijke

Onze referentie
64644576

interventies in 2026 beschikbaar zijn, en waar instellingen het in dat begrotingsjaar zonder aanvullende steun zullen moeten doen?

Onze referentie
64644576

Antwoord 5: Voor AI in didactiek en toetsing en voor digitale autonomie zijn middelen beschikbaar via het programma Npuls. Het gaat in 2026 om € 81 miljoen. Zie hiervoor ook het antwoord op vraag 4. Naast de reguliere budgetten die instellingen kunnen inzetten voor scholing investeert het kabinet in docentprofessionalisering vanuit NGF-project NAPL € 12 miljoen in 2026 voor Educatieve Consortia om vraag-gestuurd professionaliseringsaanbod te ontwikkelen voor leraren en zo een impuls te geven aan kwalitatief en gestructureerd LLO-aanbod voor leraren. Met betrekking tot de opgave demografische krimp is voor het hbo in de periode 2022 tot 2026 eenmalig in totaal € 90 miljoen beschikbaar gesteld voor sterk krimpende regio's, met als doel samen een toegankelijk en gevarieerd onderwijsaanbod te behouden dat aansluit op de regionale arbeidsmarkt. Voor 2026 gaat het om € 22,5 miljoen, die beschikbaar is gesteld binnen de bekostiging. Instellingen kunnen daarnaast deze opgaven ook adresseren vanuit de lumpsum. Instellingen hebben daarover bestedingsvrijheid.

6. Waar de regering bij de bezuiniging op startersbeurzen aangeeft geen volledig overzicht te hebben van het aantal wetenschappelijke posities dat in 2026 verloren gaat, rijst de vraag op basis waarvan de minister kan beoordelen dat de schade beheersbaar is. Is de regering bereid om alsnog in kaart te brengen welke personele gevolgen de begroting 2026 heeft voor hogescholen, universiteiten en onderzoek, inclusief tijdelijke contracten, onvervulde vacatures en geschrapte wetenschappelijke posities, en deze analyse nog in 2026 met de Kamer te delen?

Antwoord 6: Het beleidsdoel van de startersbeurzen was niet het creëren van posities, maar het verlagen van werkdruk en het stimuleren van talent. Voor deze beleidsdoelen worden indicatoren bijgehouden, namelijk de indicator voor ervaren werkdruk en de indicatoren op het gebied van talent, zoals de internationale mobiliteit. Middels deze indicatoren is het doelbereik te volgen. Ook staat in 2027 de evaluatie van de starters- en stimuleringsbeurzen gepland. De evaluatie geeft zicht op doeltreffendheid en doelmatigheid van de beurzen in het bereiken van de beleidsdoelen en dus ook wat het betekent om de beurzen af te schaffen. De evaluatie wordt zoals gebruikelijk gepubliceerd en gedeeld met de Tweede Kamer.

Het is niet mogelijk om een overzicht te geven van het aantal posities die er niet zijn vanwege de bezuiniging op de startersbeurzen. Dit komt omdat het niet bekend is hoeveel posities er in 2026 waren geweest als de startersbeurzen wel waren doorgezet. Startersbeurzen zijn niet direct gekoppeld aan posities; het waren beurzen die beschikbaar werden gesteld aan universitaire docenten met een vaste aanstelling. De bezuiniging op de startersbeurzen heeft niet geleid tot een reductie van het aantal UD's met een vaste aanstelling. De startersbeurzen boden de betreffende UD's de gelegenheid om zelf te bepalen hoe zij hun beurs wilden inzetten (deelname aan congressen en symposia, aanstellen van promovendi, et cetera). De indicator [starters- en stimuleringsbeurzen](#) geeft zicht op de besteding van de beurzen in 2024. Deze indicator wordt binnenkort

geüpdatet: voor het jaar 2024 gebeurt dit de komende weken, en voor het jaar 2025 is de planning voor Prinsjesdag.

Onze referentie
64644576

7. De regering benadrukt dat de ontwerpbegroting 2026 door het vorige kabinet is ingediend, maar deze regering heeft ervoor gekozen die begroting politiek te dragen. Erkent de regering dat zij om die reden ook volledig verantwoordelijk is voor de gevolgen van die begroting in 2026, en zo ja, waarom volstaat zij in haar beantwoording dan met verwijzingen naar 2027 in plaats van een inhoudelijke verantwoording van de keuzes voor 2026?

Antwoord 7: Dit kabinet is verantwoordelijk voor de uitvoering en gevolgen van de begroting in 2026. Dit kabinet voelt zich ook verantwoordelijk voor het behalen van beleidsdoelen. Die zijn niet alle afhankelijk van alleen de budgetten. Het kabinet erkent de zorgen die er zijn over de bezuinigingen in de begroting van 2026, dat is ook de reden dat een deel van deze bezuinigingen teruggedraaid zullen worden in 2027. Het plannen van de investeringen en het terugdraaien van bezuinigingen is onderdeel geweest van de bredere en integrale afweging aan de formatietafel over de gehele Rijksbegroting. Uit die bredere en integrale afweging volgt dat niet alle bezuinigingen vanaf 2026 konden worden teruggedraaid, maar wel voor een groot deel vanaf 2027, aangevuld met nieuwe investeringen.

8. De regering verwijst in haar beantwoording meermaals naar investeringen vanaf 2027, maar laat daarmee in het midden wat in 2026 en daarna wél overeind blijft. Kan de regering expliciet aangeven wat de status is van de NWO-lerarenbeurs: blijft deze regeling in stand, wordt de voorgenomen beëindiging na 2027 teruggedraaid, en zo nee, hoe verhoudt het beëindigen van juist deze regeling zich tot de ambitie van het kabinet om de doorontwikkeling van leraren te stimuleren en het beroep aantrekkelijker te maken?

Antwoord 8: De Promotiebeurs voor leraren biedt docenten ondersteuning bij het schrijven van een proefschrift. Het doel van de beurs is docenten onderzoekservaring op te laten doen om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren en de aansluiting tussen universiteiten en scholen te versterken. Er is in 2026 niet bezuinigd op de promotiebeurs voor leraren. In 2027 kunnen er nog aanvragen worden gedaan voor een promotiebeurs. Vanaf 2028 worden er geen nieuwe beurzen meer toegekend. Dan zijn en blijven er nog verschillende manieren waarop leraren zich door kunnen ontwikkelen. Dat kan ook zonder promotietraject. Zo kunnen ze zich doorontwikkelen door kennis op te doen en te werken met nieuwe onderwijsmethodes die bewezen effectief zijn vanuit de wetenschap. Het Nationaal Kennisinstituut Onderwijs (NKO), voorheen NRO, ondersteunt leraren bij het onderhouden en verbeteren van hun onderwijspraktijk op basis van wetenschappelijke kennis. Vanaf 2027 kunnen leraren tevens deelnemen aan de professionaliseringstrajecten binnen NGF-project NAPL. Tot slot blijft het mogelijk voor leraren om afspraken te maken met hun werkgever over het starten van een promotietraject.

Vragen van het lid van de Fractie-Visseren-Hamakers

In de nota naar aanleiding van het verslag stelt de regering dat "(...) in het coalitieakkoord structureel € 1,5 miljard extra is vrij gemaakt voor de OCW-

begroting, waarmee de bezuinigingen van het vorige kabinet grotendeels teruggedraaid worden (...).³

Onze referentie
64644576

Naar aanleiding hiervan heeft het lid van de Fractie-Visseren-Hamakers de volgende vragen.

1. Welke en hoeveel van de bezuinigingen van het vorige kabinet worden wel respectievelijk niet teruggedraaid?
2. Om welke bedragen gaat het hierbij en waar kan de Eerste Kamer deze bedragen terugvinden?

Antwoord 1 & 2: Een tabel met de inzet van de middelen uit het coalitieakkoord op basis van de huidige inzichten is op 24 april 2026 met beide Kamers gedeeld via de [Beleidsbrief 2026-2030](#) van het ministerie van OCW. Deze tabel is hieronder ook toegevoegd. Sommige bezuinigingen zijn teruggedraaid, anderen keren terug in een nieuwe vorm met een ander instrument en verder zijn er nieuwe investeringen op de OCW-begroting voor het onderwijs, wetenschap en media.

---

³ *Kamerstukken I 2025/26, 36.800 VIII, F, p. 2.*

Bedragen x € 1.000.000

Onze referentie
64644576

	2027	2028	2029	2030	2031	struc.
Onderwijs & Wetenschap						
Randvoorwaarden onderwijs en professionalisering onderwijspersoneel op teamniveau*	346	346	346	346	346	346
Zij-instroom aantrekkelijker maken	79	88	88	88	88	88
Terugdraaien bezuiniging Gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid	60	60	60	60	60	60
Terugdraaien bezuiniging school en omgeving	121	121	121	121	121	121
Hervorming subsidie brede brugklassen	58	58	58	58	58	58
Beter en regelmatig inspectietoezicht	-	5	11	21	30	30
Gerichte Talentstrategie/Taakstellende intensivering hbo & wo	67	119	156	154	154	154
Fonds Onderzoek en Wetenschap	222	329	366	442	428	428
- <i>Infrastructuur: onderzoeksinfrastructuur</i>	31	31	31	31	31	54
- <i>Infrastructuur: toegepaste onderzoeksfaciliteiten</i>	6	10	10	-	-	30
- <i>Infrastructuur: nationale supercomputer en Einstein Telescope R&D-centrum</i>	85	58	54	14	-	-
- <i>Praktijkgericht onderzoek: hbo</i>	10	20	20	20	20	68
- <i>Praktijkgericht onderzoek: mbo</i>	-	13	13	13	13	17
- <i>Europese samenwerking: Europese partnerschappen</i>	-	-	15	47	47	47
- <i>Europese samenwerking: matching Horizon Europe</i>	-	-	-	80	80	80
- <i>Sectorplannen wo</i>	-	107	107	131	131	132
- <i>Veiligheid en weerbaarheid</i>	20	20	20	10	10	-
- <i>Terugdraaien bezuinigingen NWO en werkdrukmiddelen</i>	70	70	96	96	96	-
Verhogen basisbeurs uitwonende studenten met € 50	-	5	15	25	44	109
Rentemaatregel studiefinanciering**	-	-	10	20	40	40
Regionale innovatie en publiek-private samenwerking in het mbo en mkb	14	34	33	28	28	28
Herinvesteren SPUK-korting VSV/RMC, Educatie	21	21	21	21	21	21
Media	-	-	-	-	-	-
Versterking van persveiligheid en journalistieke vrijheid	1	1	1	1	1	1
Terugdraaien verlaging rijksmediabijdrage landelijke publieke omroep	45	45	45	45	45	45
Lokale omroepen	3	3	3	3	3	3
DUO/RVO/NWO/DUSI/Toezicht/Monitoring/Evaluatie/Capaciteit	13	16	17	18	19	19
Totaal OCW-investeringen	1.050	1.250	1.350	1.450	1.485	1.550

*Een deel van de middelen van 2027 wordt in 2026 ingezet t.b.v. de rechtszaak bekostiging po.

**Dit bedrag is afhankelijk van de precieze vormgeving.

3. Hoeveel van de € 1,5 miljard betreft het terugdraaien van de bezuinigingen van het vorige kabinet en hoeveel betreft nieuwe intensiveringen?

Antwoord 3: De structurele bezuinigingen op het Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid, het programma School en omgeving, de landelijke publieke omroep en de SPUKs VSV/RMC en Educatie worden teruggedraaid door dit kabinet. Daarnaast worden een aantal bezuinigingen teruggedraaid waarbij deze in andere vorm voor hetzelfde doel terugkeren. Het gaat hier om een investering in brede brugklassen, een taakstellende intensivering in een gerichte talentstrategie (in plaats van de bezuiniging op internationale studenten) en een investering in regionale innovatie en publiek-private samenwerking in het mbo en mkb (in plaats van de bezuiniging op het Regionaal investeringsfonds). In totaal gaat het om structureel € 487 miljoen aan teruggedraaide bezuinigingen op de OCW-begroting. In totaal staat er voor € 1,1 miljard aan nieuwe intensiveringen in de tabel. Onderdeel van de nieuwe investeringen is ook een investering van structureel € 428 miljoen in onderzoek en wetenschap, die deels bestaat uit het terugdraaien van bezuinigingen van het vorige kabinet, en deels bestaat uit het structureel borgen van fonds onderzoek en wetenschap dat hiervoor alleen incidenteel was.

4. Welke intensiveringen betreft dit?

Antwoord 4: In de tabel bij vraag 1 van de Fractie-Visseren-Hamakers is af te lezen welke intensiveringen dit betreft. Het gaat hier om intensiveringen voor funderend onderwijs, vervolgonderwijs, onderzoek/wetenschap en media. Hiermee wordt extra bijgedragen aan vooruitgang, verbondenheid en een sterke economie.

5. Welke nieuwe bezuinigingen voert het huidige kabinet in?

Antwoord 5: In het coalitieakkoord zijn Rijksbrede taakstellingen opgenomen; de subsidietaakstelling, efficiencytaakstelling en de taakstelling Slagvaardige Overheid, de hoogte van deze taakstelling per departement is in de Voorjaarsnota 2026 gedeeld ([Kamerstuk 36915-I](#)). Verder extensiveert het ministerie van OCW ook binnen de eigen begroting om intensiveringen en tegenvallers binnen de eigen begroting te dekken, dit is onderdeel van een integrale afweging. Een overzicht van extensiveringen is te vinden in tabel 1 van de memorie van toelichting van de Eerste suppletoire begroting 2026 van OCW ([Kamerstuk 36915-VIII](#)). Een verdere uitsplitsing van de extensiveringen is te vinden in de beantwoording van de Kamervragen bij de Eerste suppletoire begroting 2026 van OCW ([Kamerstuk 36915-VIII-3](#)).

6. Kan de regering een helder overzicht verstrekken van de bedragen en de inhoudelijke beleidswijzigingen met betrekking tot:
- de bezuinigingen van het vorige kabinet;
  - het terugdraaien van de bezuinigingen van het vorige kabinet door het huidige kabinet;

- c. de investeringen van het huidige kabinet;
  - d. de bezuinigingen van het huidige kabinet;
- met verwijzing naar de plaatsen in de begrotingsstukken waar deze informatie en bedragen kunnen worden teruggevonden?

Onze referentie
64644576

Antwoord 6: De bezuinigingen van Kabinet Schoof zijn terug te vinden in tabel 2 van de antwoorden op vragen inzake de Najaarsnota 2025 ([Kamerstuk 36850-8](#)). Zie de beantwoording van bovenstaande vragen 1 t/m 5 van de Fractie-Visseren-Hamakers voor antwoorden en verwijzingen voor punten b, c en d.

De leden van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zien de beantwoording van de vragen met belangstelling tegemoet en ontvangen de nota naar aanleiding van het tweede verslag graag zo spoedig mogelijk.

De voorzitter van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Rietkerk

De griffier van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
De Graag

TER ONDERTEKENING
Aan: MOCW, SOCW

*Deze nota wordt met een Kamerbrief meegestuurd: **Ja**

*Deze nota bevat naast de naam en contactgegevens van de medewerker ook andere informatie die niet openbaar gemaakt kan worden: **Nee**

nota

Beantwoording Tweede Verslag Eerste Kamer OCW-
begroting 2026

Aanleiding

De vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in de Eerste Kamer heeft een tweede verslag ingediend bij de begroting 2026 van het ministerie van OCW voordat zij over deze begroting stemmen.

- De fracties Volt en Visseren-Hamakers hebben inbreng aangeleverd. Volt heeft enkele specifieke vragen naar aanleiding van het eerste verslag en heeft daarom nadere vragen gesteld. De fractie Visseren-Hamakers heeft aanvullende overzichtsvragen gesteld met betrekking tot het overzicht van (oude en nieuwe) bezuinigingen en de nieuwe middelen uit het coalitieakkoord.
- Het is wenselijk dat de Eerste Kamer snel over de OCW-begroting van 2026 kan stemmen. Daarvoor is het belangrijk dat deze vragen op korte termijn beantwoord worden. Er wordt daarom ingezet op verzending van deze beantwoording op vrijdag 19 juni.
- De inbreng en beantwoording die nu voor u ligt is de ruwe inbreng die de griffie met OCW heeft gedeeld. Wij ontvangen waarschijnlijk woensdag 17 juni de definitieve inbreng. Het is de verwachting dat deze inbreng weinig zal verschillen van de ruwe inbreng. Mocht deze inbreng en de bijbehorende beantwoording veranderen wordt deze opnieuw aan u voorgelegd.
- Op het moment dat u deze beantwoording voor het eerst leest is de afstemming met de IRF nog gaande. Op dit moment is ambtelijk financiën nog niet akkoord met de beantwoording zoals die voor u ligt.

Geadviseerd besluit

Wij vragen u om een akkoord te geven op de opgestelde lijn van beantwoording. Indien u akkoord bent, wordt u verzocht de aanbiedingsbrief aan de Voorzitter van de Eerste Kamer te ondertekenen.

Verder proces

De volgende planning wordt aangehouden voor de beantwoording van deze set Kamervragen:

**Financieel-Economische
Zaken**

Van

Datum
16 juni 2026

Referentie
64609959

Bijlagen
1: Beantwoording Kamervragen

Intern OCW afgestemd
SG, DGFO, DGHBWE, FEZ

**Interdepartementaal
afgestemd**
Fin

Datum	Wat	Wie
Dinsdag 16 juni 15:00	Beantwoording in tas BWL	FEZ/BOA
Woensdag 17 juni	Feedback BWL verwerken en eventueel aanpassingen n.a.v. gesprekken met FIN.	FEZ
Woensdag 17 juni 15:00	Beantwoording 2^e keer in tas BWL	FEZ/BOA
Donderdag 18 juni	Evt. feedback verwerken en definitieve versie maken	FEZ
Vrijdag 19 juni	Aanleveren bij Eerste Kamer	BOA
Dinsdag 23 juni	Commissievergadering Eerste Kamer waar de beantwoording op de agenda zal staan.	Eerste Kamer

Datum
16 juni 2026